

om etableringen af et regionalt tilsyn med alene kommunerne, når blot amtskommunerne ikke omfattes heraf, jf. betænkning 1395/2000 side 267 f.

4.2.2. *Sammensætningen af det regionalt placerede tilsyn med kommunerne*

Klagereformudvalget har i betænkning nr. 1395/2000, side 263 f anført, at kommunaltilsynet har udviklet sig fra et tilsyn baseret på forudgående godkendelse af kommunernes dispositioner til en efterfølgende kontrol. Denne udvikling har medført, at tilsynsmyndighedernes opgave nu altovervejende er at tage stilling til, hvorvidt kommunernes dispositioner er i overensstemmelse med lovgivningen. Af denne grund er det efter *udvalgets flertals* opfattelse ikke længere nødvendigt for løsningen af tilsynets opgaver, at der i tilsynet deltager kommunalpolitikere.

Udvalgets flertal finder endvidere, at kendskab til og forståelse for kommunestyret og dets vilkår også kan tilgodeses uden politisk deltagelse i kraft af en lokal placering af tilsynet. Det anføres desuden, at det er uheldigt, hvis tilsynsmyndighedernes organisation kan give anledning til den opfattelse, at tilsynsmyndighedernes afgørelser er underkastet politisk styring – uanset om en sådan opfattelse er berettiget eller ej. Det er Klagereformudvalgets flertals opfattelse, at det ikke er ønskeligt, at legalitetstilsynet placeres hos organer, der har politisk deltagelse, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 263 f.

Udvalgets flertal foreslår derfor en ny struktur for tilsynet, hvor det primære tilsyn med kommunerne henlægges til statsamtændene samt for så vidt angår Københavns og Frederiksberg Kommuner til overpræsidenten, jf. også *afsnit 4.2.3*.

Valget af statsamtmanden som den myndighed, der skal varetage tilsynet, begrundes med, at statsamtmanden i kraft af de andre opgaver, statsamtet varetager, herunder sekretariatsbetjeningen af det sociale nævn og af det psykiatriske patientklagenævn og som rekursinstans på byggeområdet, har en bred berøringsflade til lokalområdet og kommunerne samt indsigt i de lokale forhold. Udvalgets flertal henviser endvidere til, at statsamtet i forvejen råder over en administration, der har den nødvendige faglige, juridiske ekspertise samt erfaring med løsningen af tilsyns-sager, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 266-267.

Flertallet tilkendegiver herudover, at tilsynsrådernes sagsantal allerede under den nuværende struktur har en sådan størrelse, at den fornødne erfaring og ekspertise er til stede, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 266.

For at sikre den juridiske deltagelse i tilsynet foreslår udvalgets flertal, at der stilles krav om, at statsamtmanden skal have juridisk kandidateksamen. Dette har alle statsamtænd i dag, og det har også – med ganske enkelte undtagelser været tilfældet tidligere, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 267.

Mindretalsudtalelsen fra Amtsrådsforeningens repræsentant i udvalget vedrører ikke spørgsmålet om sammensætningen af et regionalt tilsyn med kommunerne, når blot amtskommunerne ikke omfattes heraf.

4.2.3. *Samme tilsynsmyndighed for kommuner og amtskommuner*

Udvalgets flertal anser det ikke for velbegrundet, at tilsynet med kommuner og amtskommuner som i dag føres af forskellige typer myndigheder, eller at der for så vidt angår sager vedrørende amtskommunerne kun er én tilsynsinstans, mens der er to instanser i sager vedrørende tilsyn med kommunerne.

Klagereformudvalget har i betænkning nr. 1395/2000, side 261 f, bl.a. henvist til, at den tilvejebragte statistik viser, at der er små forskelle mellem sagskategorierne og de retlige spørgsmål i de konkrete tilsynssager, der vedrører kommuner, og dem, der vedrører amtskommuner. Uanset disse mindre forskelle er det udvalgets flertals opfattelse, at tilsynets karakter er den samme. I alle tilfælde er der tale om et legalitetstilsyn, som indebærer vurdering af faktum og fortolkning af lovgivning, men som ikke indebærer vurderinger af hensigtsmæssigheden af kommunale dispositioner.

Udvalget har endvidere henvist til, at den nuværende struktur for tilsynet er historisk betinget. Udvalget bemærker endvidere, at med den nuværende organisation, hvor der i tilsynsrådene deltager amtsrådsmedlemmer, er det uundgåeligt, at det skal være en anden tilsynsmyndighed end tilsynsrådene, som fører tilsyn med amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg Kommuner. Der ville således opstå habilitetsmæssige problemer, hvis tilsynsrådene førte tilsyn med amtskommunerne, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 262.

Endvidere er det udvalgets flertals opfattelse, at det af hensyn til at fremme retssikkerheden og styrke tilliden til tilsynets afgørelser bør sikres, at der i alle tilfælde er mulighed for kommunalbestyrelsen eller for de berørte kommunalbestyrelsesmedlemmer for at få prøvet afgørelser om sanktionsanvendelse. Det er ikke muligt for alle sager i dag, idet sagerne vedrørende amtskommunerne alene kan behandles af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 272.